

BOSNIA AND HERCEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

CENTRALNA/SREDIŠNJA HARMONIZACIJSKA JEDINICA
ЦЕНТРАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА

На основу члана 24. став (1) тачка б) Закона о интерној ревизији институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 27/08 и 32/12), Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, д о н о с и

ПРОГРАМ

ОБУКЕ И ЦЕРТИФИКОВАЊА ИНТЕРНИХ РЕВИЗОРА У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I ОПШТИ ДИО

Члан 1.
(Предмет)

Програмом обуке и сертификавања интерних ревизора у институцијама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Програм) Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ЦХЈ), у складу са чланом 24. Закона о интерној ревизији институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон), дефинише програм обуке и сертификавања интерних ревизора у организацијама из члана 2. став (2) Закона.

Члан 2.
(Примјена Програма)

Одредбе овог Програма односе се на:

- руководиоце јединица интерне ревизије и интерне ревизоре који врше функцију интерне ревизије у организацијама на које се примјењује Закон, а које су обавезне успоставити интерну ревизију на начин прописан Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 49/12),
- запослене у ЦХЈ који раде на пословима успостављања и развоја система и вршења функције интерне ревизије у институцијама БиХ.

Члан 3.

(Овлашћени интерни ревизор у институцијама БиХ)

Овлашћеним интерним ревизором у институцијама БиХ сматра се лице које, у складу са одредбама овог Програма, стекне Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ, а тиме и звање овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.

II ПРОГРАМИ ОБУКА

Члан 4.

(Програм обука)

У оквиру Програма обука дефинишу се: садржај и структура програма обука, програм теоријског дијела обуке и структура обука, трајање теоријског дијела обука, писмени испит, практична обука, услови, обавезе и одговорности инструктора и ментора који ће вршити обуке за стицање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.

Члан 5.

(Садржај програма обуке)

- (1) Програм обука за стицање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ састоји се од:
 - теоријске обуке,
 - писменог испита и
 - практичне обуке.
- (2) Теоријска обука, писмени испит и практична обука из претходног става, за руководиоце јединица интерне ревизије и интерне ревизоре, који су именовани у складу са Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине и Правилником о запошљавању интерних ревизора у институцијама БиХ, као и за запослене у ЦХЈ који раде на пословима успостављања система и вршења функције интерне ревизије у институцијама БиХ (у даљем тексту: Интерни ревизори), морају бити одобрени и организовани од ЦХЈ.

Члан 6.

(Обавезни модули теоријског дијела обуке)

Теоријска обука састоји се од четири обавезна модула и то од:

1. Регулаторног оквира за интерну ревизију у институцијама БиХ;
2. Основа јавне интерне контроле;
3. Методологије рада интерне ревизије у јавном сектору;
4. Управљања интерном ревизијом у јавном сектору.

Члан 7.

(Структура модула за теоријску обуку)

Модули за теоријску обуку имају следећу структуру:

(1) Регулаторни оквир за интерну ревизију у јавном сектору:

1. Закон о интерној ревизији институција БиХ,
2. Приручник за интерне ревизоре у институцијама БиХ,
- ~~3.~~ Стандарди интерне ревизије,
4. Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре,
5. Повеља интерних ревизора,
6. Споразум о вршењу функције интерне ревизије.

(2) Основе јавне интерне контроле, финансијског управљања и контроле – ФУК:

1. Основе ФУК (основни појмови, сврха, циљ, обиљежја квалитетних система ФУК),
2. Компоненте интерне контроле: COSO елементи,
3. Интерна ревизија и ФУК и њихова повезаност,
4. Преглед кључних области ФУК-а:
 - ~~a)~~ Стратешко планирање у јавном сектору,
 - b) Буџетски циклус и буџетирање,
 - c) Трезорско пословање,
 - ~~d)~~ Рачуноводствене праксе у јавном сектору,
 - e) Јавне набавке,
 - f) Управљање људским ресурсима у институцијама БиХ,
 - g) Плаћања у јавном сектору,
 - h) Централизован систем обрачуна плата.

(3) Методологија рада интерне ревизије у јавном сектору:

- ~~1.~~ Израда стратешких и годишњих планова ИР,
- ~~2.~~ Провођење интерне ревизије,
- ~~3.~~ Извјештавање о резултатима рада ревизије,
- ~~4.~~ Накнадне ревизије,
5. Документовање и ревизорски досије,
6. Неправилности и сумње на превару,
7. Презентација коначног извјештаја интерне ревизије,
8. Анализа готових примјера ревизорског извјештаја,
9. Израда ГКИ ИР.

(4) Управљање интерном ревизијом у јавном сектору:

1. Комуникација са руководством институције,
2. Однос интерне ревизије са Канцеларијом за ревизију институција БиХ,
3. Однос интерне ревизије и ЦХЈ,
4. Годишњи извјештаји јединица интерне ревизије,
5. Годишњи консолидовани извјештај ИР.

Члан 8.
(Трајање теоријске обуке)

- (1) Теоријска обука, исказано у школским часовима, по областима траје:
 - 1) Регулаторни оквир за интерну ревизију у јавном сектору - 7 школских часова
 - 2) Основе јавне интерне контроле, односно финансијског управљања и контроле – 14 школских часова
 - 3) Методологија рада интерне ревизије у јавном сектору – 21 школски час
 - 4) Управљање интерном ревизијом у јавном сектору- 14 школских часова
- (2) Максимално трајање теоријске обуке у току једног радног дана је 7 школских часова.
- (3) Присуствовање теоријској обуци је обавезно, а изузетно се може, у оправданим случајевима, по једном модулу, уз претходну сагласност предавача, оправдати изостанак од једног радног дана или седам (7) школских часова.
- (4) Мјесто и у период одржавања теоријске обуке дефинисаће ЦХЈ и/или Координациони одбор централних хармонизацијских јединица (у даљем тексту: КО ЦХЈ).

Члан 9.
(Писмени испит)

Писмени испит – тест састоји се од четири испитна подручја, која одговарају обавезним модулима и то од:

1. Регулаторног оквира за интерну ревизију у јавном сектору;
2. Основа јавне интерне контроле;
3. Методологије рада интерне ревизије у јавном сектору;
4. Управљања интерном ревизијом у јавном сектору.

Члан 10.
(Практична обука)

Практична обука подразумијева практично вршење интерних ревизија и сачињавања ревизорских извјештаја у институцији за коју је надлежна јединица из које долази интерни ревизор, или кроз учешће интерног ревизора у вршењу пилот интерних ревизија организованих или подржаних од ЦХЈ и пројеката из области ПИФЦ-а који се реализују у институцијама БиХ, а у којима је ЦХЈ кључни актер и носилац активности (у даљем тексту: Пројекти).

Члан 11.
(Извођачи обука)

- (1) Теоријски дио обуке за интерне ревизоре у институцијама БиХ реализују инструктори из реда стручњака који су прошли одговарајуће обуке за инструкторе.
- (2) Реализација писменог испита и тестирања кандидата у надлежности је Испитне комисије именоване у складу са чланом 20. овог Програма.
- (3) За реализацију практичног дијела обука интерних ревизора у институцијама БиХ одговорни су ментори.
- (4) Инструкторе и менторе, како за стручне обуке и сертификавање, тако и за континуирану професионалну едукацију, у складу са одредбама овог Програма именује ЦХЈ и/или КО ЦХЈ.
- (5) За сваки од модула један од инструктора именује се за водитеља обуке.

Члан 12.

(Критеријуми за избор инструктора и ментора)

- (1) Инструктори су државни службеници који су прошли одговарајуће обуке и који посједују неопходна знања за организацију и провођење појединих врста модула и обука.
- (2) Да би неко лице било изабрано за инструктора потребно је да испуњава следеће критеријуме:
 - a) Да посједује Сертификат овлашћеног интерног ревизора верификованог или издатог од ЦХЈ.
 - b) Да посједује радно искуство од минимално 2 године у подручју у ком проводи едукацију.
 - c) Да има позитивне досадашње оцјене ЦХЈ из претходно проведених предавања – уколико је примјениво.
 - d) Да је учествовало у стручном раду, из области интерне ревизије и других стручних области дефинисаних овим Програмом, у виду учешћа у писању законских прописа, подзаконских аката (правилника, методологија, приручника и сл.), публикованих извјештаја на тему интерне ревизије, предавања, излагања и презентације на стручним скуповима, објављени чланци и сл.
 - e) Да посједује сертификат о окончаној обуци за водитеља обука у склопу Пројекта.
 - f) Сертификати о другим специјалистичким знањима.
- (3) Изузетно од одредби ст. (1) и (2) овог члана, за поједине модуле и области обука могу се ангажовати и експерти који не испуњавају критеријуме из става (2) овог члана, а који посједују потребна специјалистичка знања за предметна подручја обуке, што доказују одговарајућим дипломама, сертификатима, лиценцама или радним искуством.
- (4) Ментори могу бити:
 - инструктори који задовољавају услове из ст. (1) и (2) овог члана или
 - руководиоци јединица интерне ревизије који послове руководиоца јединице интерне ревизије обављају дуже од 2 године и који су обавили најмање 3 интерне ревизије у јавном сектору.
- (5) ЦХЈ је дужна успоставити, водити и ажурирати листу експерата из става (3) овог члана.

Члан 13.

(Обавезе и одговорности инструктора и ментора)

Инструктори и ментори, именовани у складу са овим Програмом дужни су:

1. Држати се циља и садржаја обуке,
2. Припремити материјале за обуку и исте доставити ЦХЈ на одобрење најкасније 30 дана прије почетка обуке,
3. Припремити се за провођење обука у складу са одобреним материјалима,
4. У свом раду придржавати се упутстава ЦХЈ и одобрених материјала,
5. Стручно и квалитетно провести обуку за коју су задужени,
6. Сачинити и ЦХЈ доставити извјештај о обављеној обуци.

Члан 14.
(Извођење обука)

Под Извођењем обука подразумијева се дефинисање: обавезе похађања обука и сертификавања, услова за пријављивање кандидата за стручну обуку, провјеру квалитета обука и ангажовање инструктора и ментора за извођење обука.

Члан 15.
(Обавеза похађања стручне обуке и сертификавања)

- (1) Обавезу похађања обуке и стицања Цертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ у складу са овим Програмом, имају сви Интерни ревизори.
- (2) Сви обавезници похађања обуке из става (1) овог члана дужни су ЦХЈ доставити Пријаву за обуку за стицање сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ (у даљем тексту: Пријава) на обрасцу који је саставни дио овог Програма.
- (3) Интерни ревизор из става (1) овог члана дужан је, у складу са одредбама овог Програма најкасније у року од 24 мјесеца од ступања на снагу овог Програма стећи Цертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ на начин прописан овим Програмом.
- (4) ЦХЈ је дужна благовремено организовати обуке за стицање Цертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ у складу са овим Програмом.

Члан 16.
(Услови и процедуре за пријављивање кандидата за стручну обуку)

- (1) Потенцијални кандидат за похађање програма обука и сертификавања интерних ревизора у институцијама БиХ је Интерни ревизор запослен у институцијама Босне и Херцеговине.
- (2) Да би пријава потенцијалног кандидата за похађање програма обуке и сертификавања интерних ревизора била прихваћена, потребно је да потенцијални кандидат ЦХЈ уз своју Пријаву достави и:
 - акт о именовању/постављењу интерног ревизора – копија,
 - доказе о испуњавању свих додатних услова за запошљавање интерних ревизора, прописаних Правилником о запошљавању интерних ревизора у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 81/12 и 99/14),
 - сагласност руководиоца институције у којој је Интерни ревизор запослен, да Интерни ревизор може у том периоду похађати обуке за стицање звања овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.
- (3) По пријему Пријаве из става (2) овог члана, ЦХЈ ће све пристигле пријаве размотрити и кандидате који буду испуњавали прописане услове о томе ће и обавијестити.
- (4) Лице из ст. (1) и (2) овог члана стиче статус кандидата за похађање Програма обука и сертификавања интерних ревизора, након што ЦХЈ прихвати његову Пријаву.

Члан 17.

(Провјера квалитета обука)

- (1) ЦХЈ је надлежна за праћење, процјену и провјеру квалитета обука.
- (2) Контрола квалитета обука, коју проводи ЦХЈ, заснива се на вршењу увида у припремљене материјале за обуке, које ЦХЈ одобрава, те на увиду у конкретан процес обуке кроз праћење предавања и рада инструктора и ментора.

Члан 18.

(Финансирање ангажмана инструктора и ментора)

- (1) Инструктор и ментор имају право на накнаду за свој ангажман и рад на обукама.
- (2) Висину накнада из претходног става утврђује, по одржаном школском часу ЦХЈ и/или КО ЦХЈ.
- (3) ЦХЈ и/или КО ЦХЈ су одговорни за исплату накнада из ст.(1) и (2) овог члана.
- (4) Право на накнаду и њена висина прецизно се регулишу путем уговора о ангажману закљученог између инструктора или ментора, с једне стране и ЦХЈ и/или КО ЦХЈ, са друге стране.
- (5) Средства за ове намјене дужна је обезбиједити ЦХЈ и/или КО ЦХЈ у оквиру буџета ЦХЈ и/или буџета КО ЦХЈ.

IV ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА, ПРАКТИЧНА ОБУКА И ЦЕРТИФИКОВАЊЕ

Члан 19.

(Полагање писменог испита и практична обука)

- (1) Кандидати након што су одслушали сва четири обавезна модула теоријског дијела обуке из чл. 6. и 7. овог Програма, могу да приступе полагању писменог испита за стицање звања овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.
- (2) Писмени дио испита састоји се од теста који има 60 питања са вишеструко понуђеним опционим одговорима.
- (3) Структура питања на писменом дијелу испита, по испитним подручјима је следећа:
 - Регулаторни оквир за интерну ревизију у јавном сектору– десет (10) питања;
 - Основе јавне интерне контроле – десет (10) питања;
 - Методологија рада интерне ревизије у јавном сектору – тридесет (30) питања;
 - Управљање интерном ревизијом у јавном сектору– десет (10) питања.
- (4) Свако појединачно испитно подручје састоји се од питања на која се одговара заокруживањем једног или више понуђених тачних одговора.
- (5) Писмени испит се полаже пред Испитном комисијом именованом од ЦХЈ у складу са одредбама из члана 20. овог Програма.
- (6) Сваки тачан одговор носи 1 бод.
- (7) Да би се положио писмени дио испита потребно је да кандидат тачно одговори на минимално 60% задатих питања, тј. потребно је да да тачне одговоре на минимално 36 комплетних питања и тако освоји минимално 36 бодова.

- (8) Кандидат који не положи писмени дио испита, односно кандидат који добије незадовољавајућу оцјену, јер је сакупио мање од 60% тачних одговора, мора поново да прође теоријску обуку како би поново приступио полагању писменог дијела испита.
- (9) Након положеног писменог дијела испита, кандидат може приступити вршењу практичне обуке која подразумијева практично вршење интерних ревизија и сачињавања ревизорских извјештаја у институцији из надлежности јединице интерне ревизије из које интерни ревизор долази.
- (10) Практична обука се састоји од вршења двије интерне ревизије под стручним надзором ментора.

Члан 20. (Испитна комисија)

- (1) Испитну комисију, чланове и замјенике чланова, именује директор ЦХЈ и/или КО ЦХЈ.
- (2) Испитну комисију чине три члана који долазе из: ЦХЈ, инструктора и ментора.
- (3) Један од чланова Испитне комисије је предсједник Испитне комисије, којег између себе бирају чланови Комисије.
- (4) За рад Испитне комисије неопходно је присуство сва три члана Испитне комисије.
- (5) Испитна комисија је одговорна за:
 - Припрему испитних материјала,
 - Припрему испитних питања и одговора и њихово достављање ЦХЈ на одобравање.
 - Провођење (организацију и надзор) полагања теста,
 - Оцјену тестова (бодовање и оцјена, пролазна оцјена/незадовољавајућа оцјена)
 - Вођење евиденције о поступку и резултату тестирања и
 - Достављање извјештаја и евиденције о проведеном поступку и оствареним резултатима ЦХЈ.
- (6) Административне и техничке послове за потребе Испитне комисије обавља секретар Испитне комисије.
- (7) Секретара Испитне комисије именује директор ЦХЈ из реда запослених у ЦХЈ.
- (8) Секретар Испитне комисије није члан Испитне комисије.

Члан 21. (Одговорност ЦХЈ у испитном процесу)

ЦХЈ је у испитном процесу одговорна за:

- Организацију и координацију процеса пријављивања кандидата,
- Организацију и координацију логистике за полагање испита,
- Одобравање питања која се постављају на тесту,
- Вођење евиденција о испитном процесу и кандидатима,
- Контролу и верификацију процеса оцјењивања и бодовања тестова,
- Обавјештавање кандидата о резултатима испита.

Члан 22.
(Сертификовање)

- (1) Кандидат који успјешно заврши цијелокупну обуку закључно са практичним дијелом испита, као и кандидат који испуњава услове за стицање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ на основу испуњености услова из члана 34. овог Програма, стиче звање и Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.
- (2) Сертификат о стеченом звању овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ издаје ЦХЈ.
- (3) ЦХЈ води Регистар сертификованих овлашћених интерних ревизора у институцијама БиХ.
- (4) Регистар сертификованих овлашћених интерних ревизора у институцијама БиХ садржи релевантне податке о интерним ревизорима и о процесу сертификовања овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ у складу са чланом 23. овог Програма.

Члан 23.
(Чување документације)

Пријаве за обуку интерних ревизора, евиденција о присуствовању теоријској обуци, документација о полагању испита, евиденције које садрже податке о кандидатима који су полагали испите без обзира на њихов успјех, евиденције о обављеним практичним ревизијама, записнике комисија, евиденције о интерним ревизорима који су у складу са овим Програмом стекли Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ, као и друга документа везана за процес сертификовања у складу са овим Програмом, представљају документацију и евиденције које је ЦХЈ обавезна да чува трајно.

Члан 24.
(Признавања сертификата)

- (1) ЦХЈ ће провести поступак верификације сертификата интерних ревизора свим лицима која поднесу захтјев за верификацију сертификата који су стечени код струковних удружења, или код једне од ентитетских централних хармонизацијских јединица.
- (2) Кандидат из претходног става, по пријему у професију интерне ревизије у институцијама БиХ има обавезу да ЦХЈ достави на увид програм обуке и сертификовања институције код које је стекао сертификат и/или звање овлашћеног интерног ревизора, како би ЦХЈ утврдила да ли постоји разлика између програма по којем је тај сертификат/звање овлашћеног интерног ревизора стечен и одредби овог Програма.
- (3) Уколико ЦХЈ утврди да не постоји разлика у садржају модула између програма по којем је стечено звање/сертификат овлашћеног интерног ревизора код неке од ентитетских централних хармонизацијских јединица или код струковног удружења, с једне стране и одредби овог Програма, с друге стране, ЦХЈ ће кандидату издати потврду о признавању звања/сертификата овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору који кандидат посједује, а на основу које ће том кандидату, на његов захтјев бити издат и Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.

- (4) У случају да ЦХЈ утврди постојање разлике у садржајима, модулима и програмима по којем је кандидат стекао звање/сертификат овлашћеног интерног ревизора код неке од ентитетских централних хармонизацијских јединица или код струковног удружења, с једне стране и садржаја и одредби које прописује овај Програм, с друге стране, ЦХЈ ће о томе обавјестити кандидата, а кандидати су дужни да утврђену разлику положи, динамиком и на начин како то ЦХЈ утврди.
- (5) Након што одслушају и положи утврђену разлику, кандидати из става (4) овог члана стичу право за добијање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.

V КONTИHyИРАНА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕДУКАЦИЈА ИНТЕРНИХ РЕВИЗОРА

Члан 25.

(Континуирана професионална едукација)

Континуирана професионална едукација (у даљем тексту: КПЕ) представља процес у којем Интерни ревизори у институцијама БиХ одржавају ниво своје стручности и квалитета услуга које пружају и поступак кроз који исте развијају и надограђују усвајањем нових знања кроз даљи професионални развој.

Члан 26.

(Обавеза континуиране професионалне едукације)

Интерни ревизори у институцијама БиХ, обавезни су да се континуирано усавршавају и унапређују своје знање, вјештине и друге способности кроз КПЕ у складу са одредбама овог Програма.

Члан 27.

(Активна и пасивна континуирана професионална едукација)

- (1) Активна КПЕ представља процес едукације и усавршавања у ком Интерни ревизор има активну улогу као инструктор или предавач у неком од стручних усавршавања дефинисаних овим Програмом.
- (2) Пасивна КПЕ представља процес едукације и усавршавања у ком Интерни ревизор има пасивну улогу у којој је он полазник или учесник неког од стручних едукација дефинисаних овим Програмом.

Члан 28.

(Активни и неактивни интерни ревизори)

- (1) Активни интерни ревизор у смислу КПЕ у институцијама БиХ је Интерни ревизор који је стекао звање сертифициваног интерног ревизора у институцијама БиХ и који врши послове из домена интерне ревизије у институцијама БиХ.

- (2) Неактивни интерни ревизор у смислу КПЕ у институцијама БиХ је Интерни ревизор који је стекао звање сертификованог интерног ревизора у институцијама БиХ, а који из било ког разлога не обавља послове из домена интерне ревизије у институцијама БиХ.
- (3) У случају поновног активирања за вршење функције интерне ревизије неактивног интерног ревизора, неактивни интерни ревизор је дужан доказати да се у периоду неактивног вршења функције интерне ревизије континуирано професионално едуковао у складу са одредбама овог Програма.
- (4) У случају из претходног става, ЦХЈ може провјерити да ли кандидат испуњава услове континуиране професионалне едукације за интерне ревизоре у институцијама БиХ.

Члан 29.

(Области за континуирану професионалну едукацију)

У циљу КПЕ интерних ревизора у институцијама БиХ, ЦХЈ припрема и/или организује обуке везане уз теме из подручја и области које су предмет обука за КПЕ и то:

- Методологија вршења интерне ревизије,
- Прописи о интерној ревизији јавног сектора,
- Планирање интерне ревизије,
- Вршење интерне ревизије,
- Извјештавање и израда годишњих извјештаја интерне ревизије,
- Праћење реализације препорука и ревизорски досијеи,
- ЦХЈ и њена улога,
- Трезорски систем, рачуноводство и финансије јавног сектора,
- Управљање и руковођење у јавном сектору ,
- Буџетирање у јавном сектору,
- Финансијско управљање и контрола,
- COSO модел,
- Информационе технологије и ревизија ИТ-а,
- Управљање људским ресурсима,
- Закон о управи, Закон о државној служби у институцијама БиХ и Закон о раду,
- Ревизија учинка,
- Јавне набавке и ревизија јавних набавки,
- Фондови Европске уније.

Члан 30.

(Врсте континуиране професионалне едукације)

Врсте КПЕ за интерне ревизоре у институцијама БиХ су:

- 1) Вршење интерне ревизије,
- 2) Вршење послова инструктора, ментора и предавача у процесу стицања звања Сертификованог интерног ревизора у институцијама БиХ у складу са овим Програмом,
- 3) Учешће у изради и развоју прописа из области интерне ревизије и ФУК-а,
- 4) Састављање периодичних и *ad hoc* извјештаја интерне ревизије и Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије,
- 5) Учешће у вршењу повремене провјере квалитета рада интерне ревизије,
- 6) Учешће на тематским састанцима које организује ЦХЈ,

- 7) Учешће на обукама које организује ЦХЈ,
- 8) Учешће на обукама, конференцијама, семинарима, модулима, радионицама и другим стручним скуповима које организују међународне и домаће институције на теме из члана 29. овог Програма,
- 9) Учешће на обукама, конференцијама, семинарима, модулима, радионицама и другим стручним скуповима које организују струковна удружења интерних ревизора у БиХ, а које су у складу са темама и областима КПЕ дефинисаним чланом 29. овог Програма,
- 10) Формално стручно усавршавање у виду постдипломских магистарских и докторских студија,
- 11) Објављивање стручних радова и чланака у стручним часописима, публикацијама и билтенима,
- 12) Учешће у студијским посјетама које имају за циљ размјену искустава у вези са темама из члана 29. овог Програма,
- 13) Учешће на стручним међународним и домаћим конференцијама и скуповима везаним за област интерне ревизије,
- 14) Праћење стручне литературе и претплата на стручне часописе.

Члан 31.

(Извјештавање о континуираној професионалној едукацији)

- (1) Руководилац јединице интерне ревизије дужан је да води појединачне евиденције о КПЕ интерних ревизора у његовој јединици интерне ревизије.
- (2) Руководилац јединице интерне ревизије обавезан је да извјештава ЦХЈ о КПЕ интерних ревизора у његовој јединици интерне ревизије.
- (3) Руководилац јединице интерне ревизије, извјештај из претходног става, доставља ЦХЈ заједно са годишњим извјештајем интерне ревизије или раније по захтјеву ЦХЈ.
- (4) Подаци о КПЕ који се достављају у извјештају ЦХЈ морају бити потврђени потписом од стране сваког од интерних ревизора на које се извјештај односи и потписом од стране руководиоца јединице интерне ревизије.
- (5) За новоименоване интерне ревизоре обавеза КПЕ и извјештавања о КПЕ почиње од 01. јануара године која слиједи години у којој је лице именовано за интерног ревизора.

Члан 32.

(Евиденције о континуираној професионалној едукацији)

- (1) ЦХЈ је обавезна да на основу извјештаја из става (3) претходног члана, води Регистар КПЕ интерних ревизора у институцијама БиХ.
- (2) Неактивни интерни ревизори нису обавезни достављати ЦХЈ извјештај о својој КПЕ.
- (3) Неактивни интерни ревизори су обавезни ажурно водити евиденцију о својој КПЕ у складу са овим Програмом.
- (4) ЦХЈ има право да изврши увид и провјеру података који су наведени и достављени у извјештају о КПЕ.

Члан 33.

(Упутство о континуираној професионалној едукацији)

ЦХЈ ће посебним одлукама и Упутством о КПЕ за интерне ревизоре у институцијама БиХ, у складу са одредбама овог Програма, детаљније уредити област КПЕ у институцијама БиХ.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

(Прелазне и завршне одредбе)

- (1) Интерни ревизори који посједују сертификат овлашћеног интерног ревизора верификован од стране ЦХЈ и имају минимално двије (2) године искуства на пословима интерне ревизије у јавном сектору или на пословима из надлежности ЦХЈ, те су похађали теоријску и практичну обуку за интерне ревизоре у оквиру Пројеката нису у обавези похађати теоријску обуку, полагати писмени испит и вршити практичну обуку, већ Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ стичу на основу Одлуке директора ЦХЈ.
- (2) Интерни ревизори из става (1) овог члана дужни су у року од 90 дана од ступања на снагу овог Програма доставити ЦХЈ захтјев за стицање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.
- (3) Уз захтјев из претходног става, интерни ревизори из става (1) овог члана, дужни су доставити ЦХЈ и сљедећу документацију:
 - а) Рјешење о именовању,
 - б) Сертификат овлашћеног интерног ревизора верификован од ЦХЈ,
 - с) Доказ о похађању теоријске и практичне обуке за интерне ревизоре у склопу Пројеката.
- (4) Одлуку из става (1) овог члана доноси директор ЦХЈ у року од 30 дана од дана подношења захтјева.
- (5) Интерни ревизори који на дан ступања на снагу овог Програма имају мање од двије (2) године радног искуства на пословима интерне ревизије у јавном сектору или на пословима из надлежности ЦХЈ, а који посједују сертификат овлашћеног интерног ревизора верификован од стране ЦХЈ, нису у обавези похађати теоријску обуку, али су обавезни положити писмени испит и обавити практичну обуку у складу са одредбама овог Програма како би стекли Сертификат овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ.
- (6) Интерни ревизори који су похађали практичну обуку за интерне ревизоре у оквиру Пројеката, пилот ревизије, нису у обавези обављати практичну обуку, али имају обавезу приступити полагању писменог испита.
- (7) Интерни ревизори из става (6) овог члана у обавези су, у року не дужем од једне године од ступања на снагу овог Програма, поднијети захтјев за полагање писменог испита за стицање Сертификата овлашћеног интерног ревизора у институцијама БиХ и уз захтјев приложити доказ о похађању теоријске и практичне обуке за интерне ревизоре у склопу Пројеката.
- (8) ЦХЈ ће посебним актима додатно дефинисати оперативно провођење одредаба овог Програма.

- (9) Услов за признавање програма и модула који се полажу у струковним удружењима, у процесу сертификавања интерних ревизора институција БиХ јесте да, програми предавања, предавачи као и начини полагања и тестирања знања у струковним удружењима буду одобрени од ЦХЈ и/или КО ЦХЈ.
- (10) Сарадња ЦХЈ и струковних удружења, у области везане за сертификавање интерних ревизора биће регулисана посебним документом.

Члан 35.

(Хармонизовање Програма обуке и сертификавања ИП у институцијама БиХ)

ЦХЈ ће, након усаглашавања програма обуке у КО ЦХЈ, хармонизовати одредбе овог Програма у складу са чл. 24. и 28. Закона о интерној ревизији институција БиХ.

Члан 36.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број: 02-1-02-4-30-1/15

Сарајево, 26.01.2015. године

Директор
Централне хармонизацијске јединице
Министарства финансија и трезора БиХ
Ранко Шакота